

Bemærkninger til lovforslaget

Bemærkninger til lovforslagets § 1

1. Ved lov nr. 230 af 6. juni 1985 er der med virkning fra 1. januar 1986 gennemført en række ændringer i myndighedsloven. Bl.a. skal der altid udpeges en ny indehaver af forældremyndigheden over et barn, hvis et dødsfald medfører, at ingen har forældremyndigheden. Den, der får tillagt forældremyndigheden, bliver samtidig værge for barnet.

Efter de gældende regler i bistandslovens § 32, stk. 2, skal det sociale udvalg foranledige, at der beskikkes en værge, hvis et barn ikke har nogen værge, hvorefter forældremyndigheden følger værge-målet.

For at tilpasse bistandslovens regler til myndighedsloven foreslås det – i øvrigt i overensstemmelse med udtalelser i den betænkning, der ligger til grund for ændringerne i myndighedsloven (betænkning nr. 985, side 93–94) – at ændre bistandslovens § 32, stk. 2, således at socialudvalget for fremtiden skal sikre sig eller sørge for, at der udpeges en egnet indehaver af forældremyndigheden. Denne indehaver af forældremyndigheden bliver samtidig automatisk værge, jfr. myndighedslovens § 29.

I myndighedslovens § 20 er der indført hjemmel til, at statsamtet under en sag om forældremyndighed ved en indehavers død kan træffe afgørelse om, hvem forældremyndigheden midlertidigt skal tilkomme. Det sociale udvalg bør være opmærksom på, hvorvidt der er behov for at få udpeget en midlertidig indehaver af forældremyndigheden. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvor der ikke umiddelbart er nogen ansøger til forældremyndigheden, eller hvor der er tvist om forældremyndigheden.

2. En anden af ændringerne i myndighedsloven, bestemmelsen i § 18, fastsætter, at retten – når der er anlagt retssag om forældremyndigheden – efter anmodning kan bestemme, hvem forældremyndigheden midlertidigt skal tilkomme.

Efter de nugældende regler i bistandslovens § 124, stk. 2, kan det sociale udvalg i tilfælde, hvor

kun den ene af forældrene har forældremyndigheden, men barnet er anbragt hos den anden af forældrene, (kun) nægte forældremyndighedens indehaver at hjemtage barnet, såfremt den anden af forældrene har anlagt retssag eller indgivet begæring til statsamtet om at få tillagt forældremyndigheden. Som anført i betænkning nr. 985, side 111–12, medfører den nye bestemmelse i myndighedslovens § 18, at denne adgang i bistandslovens § 124, stk. 2, bør ophæves. I denne situation kan retten som anført træffe afgørelse om, hvem forældremyndigheden midlertidigt skal tilkomme. Bistandslovens § 124, stk. 2, foreslås herefter udformet således, at reglen i stk. 1 om forbud mod hjemtagelse ikke gælder, når den af forældrene, der har forældremyndigheden, har anbragt barnet hos den anden af forældrene. Herved sikres det fortsat, at det sociale udvalg ikke kan træffe dispositioner, der kommer i konflikt med myndighedslovens regler om forældremyndighedens placering.

3. I folketingets retsudvalgs betænkning om forslaget til ændring af myndighedsloven udtaler et flertal, at det i situationer, hvor der er tale om at anbringe et barn uden for hjemmet på grund af forholdene hos den ene af ikke-samlevende forældre med fælles forældremyndighed, finder, at barnet bør få ophold hos den anden af forældrene, medmindre hensynet til, hvad der er bedst for barnet, taler herimod.

Flertallet udtrykker endvidere forventning om, at der med henblik på myndighedslovens ikrafttræden den 1. januar 1986 gennemføres den fornødne følgelovgivning i overensstemmelse med flertallets synspunkter.

Socialministeriet har på denne baggrund overvejet, om der var behov for ændringer i bistandslovens §§ 33 og 123 i forbindelse med nye regler i myndighedsloven om adgang til at indgå aftaler mellem forældre, der ikke er gift med hinanden eller er separerede, om, at de skal have fælles forældremyndighed.

De nye regler om fælles forældremyndighed indebærer, at det vil blive hyppigere forekommen- de, at forældre, der ikke lever sammen, har fælles